

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

COMODITAT Y BARATURA

—Ab un xich de fantasia
y aquest quadret al davant,
un hom s' arriba á fé 'l càrrech
que 's banya á San Sebastián.

CRÓNICA

QUAN ocorren catàstrofes com la de Malatos, en la que un tren enter se despenya desde dalt de un pont, convertintse instantàneament en un informe pilot d'astellas y de carn humana trinxada y masegada, 'l primer sentiment que s' experimenta es de terror, de dolor y de condol. Ab las noticias, generalment desordenadas, impresionistas que va trasmetent el telégrafo, l' imaginació 's forja 'l quadro esglayador del tràgich espectacle, y contempla ab pena y ab neguit el munt de desferras de un gran número de wagons, damunt del qual, com un gran pes triturador, hi campeja volcada una locomotora ab el seu ténder. Entre mitj, morts aplastats y mutilats ferits que gemegan llastimosament. Dels passatjers qu' en número de uns doscents anavan en el convoy, tot just logran salvarse una dotzena, sense que ni ells mateixos pugan explicarse la rahó de la seva fortuna. Als demés van extrayentlos com poden, en una llarguíssima jornada de treball dolorós, y cada troballa constituheix una nota de horror y de amargura. La tétrica exploració es penosíssima y va fentse interminable. Y á l' activitat dels homes que adelarats remouhen l' espantós pilot, s' adelanta la descomposició dels cadàvers que s' han quedat entre mitj.

—Encare n' hi ha més: la pestilencia ho indica!— exclaman els que ja no poden fer més pera las víctimas, que contribuhir, extrayentlas, á la identificació dels cadàvers.

¡Ah! si en temps del Dant hi hagués hagut ferrocarrils, l' immortal poeta florentí, terrorífich pintor dels tràgichs sufriments, no s' hauria descuidat pas de incloure una de aquestas horrendas aixafadas, en l' *Infern* de sa *Divina comedia!*

Es de creure que ho hauria fet no tant pera posar á prova sa gran forsa descriptiva, com per infligir un cástich merescut als causants y autors de semblants catàstrofes.

Ell els hauria senyalat ben bé, ab sa mirada y ab sa grapa d' áliga, als sers copdiciosos qu' en son afany d' enriqueixen, no reparan en posar en perill, á cada instant, la vida del próxim. Ell els hauria trobat als capítostos de aquestas grans companyias, que á pretext de satisfer las necessitats progressivas de la vida humana, monopolisan determinats serveys y per estalviarse las degudas condicions de seguretat, á fi de que sas ganancias sigan majors, passan perque 'l próxim mori esclafat, fet trossos.

Acoblats aquests empenedors de catàstrofes, ab certs polítichs, que á títul de concellers de las companyias, cobran sou pera fer els ulls grossos y treure'ls de qualsevol compromís, el Dant els hauria fet montar en un tren, destartalat y frévol com els seus; els hauria fet relliscar per una vía plena de obstacles y perills, traquetejant, saltant, sempre al cantell de un pahorós abisme, y quan la tortura del pánich y 'l cargolament de nervis hagués arribat á son grau máxim, els hauria despenyat fentne una truya.

El dolor més gran l' hauria reservat pel conceller copdiciós, que ab els brassos separats del tronch, llansaria l' última llambregada de l' agonía sobre aquells, abrahonats á una gran bossa de diners. Perduts els brassos y la riquesa ab ells, aquella mirada xucladora, impotent pera recobrar lo que tant havia estimat, seria son darrer, son més cruel martiri.

Justicier era en grau extraordinari, l' immortal poeta, cantor de *L' Infern*. No ho son per desgracia els prosistas de la justicia espanyola, tan tremebunda y impulsiva ab els débils, com mirada y meticulosa ab els forts. Ja veurán, sino, com las causas verdaderas de la horrenda catàstrofe de Malatos permanexerán en la incertitut y en el misteri.

¿Qui 'n te la culpa de que un viatge de Bilbao á Castejon se converteixi á mitj camí per l' inmensa majoria dels passatjers en un tétrich viatge á l' eternitat?

Ja veurán com resultarà que 'l pont de Malatos estava perfectament bé, que la línea tenia condicions inmillorables, que 'l material era de primera, y que no 's compren, ni s' explica com el tren podia anarse'n daltabaix del pont... á no ser qué... Sí, perque devegadas els maquinistas s' emborratxan y no saben lo que 's fan... Y 'l del tren de la catàstrofe podia ser un de aquests... ¿No va morir? Donchs tirem-li 'l mort á sobre, y si li sab greu, que surti de la sepultura, y 's defensi.

Aixó es lo que sens dupte succehirá quan se tracti de aclarir l' assumpto, per exigir las responsabilitats, y satisfacer á la conciencia pública indignada.

¿Qui ha de molestar en lo més mínim ni á la Direcció ni al Concell de la poderosíssima companyia del Nort, entitats compostas de la flor y nata dels nostres capitalistas y de la nata y flor dels polítichs de la restauració?

¿Ahónt som aquí? ¿No som á Espanya? Donchs resignémnos á que se 'ns tracti com espanyols ó com *espanyats*, que millor ens escau aquest nom que l' altre.

¿Per qué queixarnos? Una catàstrofe més ó menos no ve de aquí. ¿Qué fora de la nostra existencia ensopida sense una que altra de aquestas emocions fortes, que tot sovint ens fa sentir alguna cosa, una punxada de dolor, un esponjament de pietat?

Nosaltres mateixos, en certa manera 'ns ho busquem, al pendre passatje en els trens de aquesta companyia. ¿Qui 'ns fa ficar en aquells cotxes que sem'lan més propis pera conduhir bestiar, que pera transportar personas? ¿Qui 'ns fa confiar en aquellas locomotoras velles y mal apedassadas, que al posarse en moviment sembla qu' estosseguin? ¿Qui 'ns fa llensar per unas líneas pessimament construïdas, plenas de pendents, mals passos y entre banchs de totas menas? ¿Qui 'ns fa entregar la nostra seguretat personal á uns empleats que per cobrar sous insuficients y exigirse'ls horas interminables de servey, á penas si 'ls queda temps pera recobrar las extenuadas forsas, dormint y descansant, es á dir donant al cos, lo que 'l cos reclama y exigeix?

Nosaltres ens ho busquem; nosaltres ne tenim la culpa.

¿Per qué avuy que per un tres y no res s' arma una vaga, no te de haverhi una vaga general de passatjers?

En aquesta terra de criminals tolerancias y de iniquitats impunes, no hi hem nascut per anar en carril... tot lo més en burro.

Aixó de que quan un se fiqui en un tren, al acte de arrancar aquest, tingui de senyarse, es un procediment de seguretat espiritual que únicament pot omplir de goig al seráfich marqués de las Cinquillas y demés companys á qui poch deu importarlos derumbar cossos daltabaix dels ponts, mentres puguin portar ánimas á sopá ab Sant Pere.

P. DEL O.

EL TRIUNFO MOMENTANI DEL CATALANISME

(DURANT ELS DIAS DE LA HUELGA)

—¿El tranvía no va?... ¡Visca La Catalana!...

LA MADUIXA CATALANA

La maduixa catalana
es tan viva de color,
que es ahora rubí y grana
per sa encesa vermellor.

Si es grabada de verola
guarda en cambi lo gust ff
y si encisa quan va sola,
es arrop ab llet ó ví.

Ab la rica Malvasía
ella es reyna del menjar.
¡Ni la mel que l' Himet cría
s' hi podría comparar!

Quan ab llet está amanida
la maduixa no te preu
y llubeix així vestida
com la sanch sobre la neu.

De brasset ab la taronja
es mellor que l' hydromel
y en la boca, suau, s' esponja
refrescada dintre 'l gel.

Tan humil com encisera
nada al bosch ó be en jardins
es la rica maduixera
mes buscada que 'ls rubíns.

Quan sos grans ella desgrana
fa un rosari de color
que es ahora rubí y grana
per sa encesa vermellor!

ANGEL VILANOVA

SALVANT LA FRUYTA

I

Lloch de la escena: una masía amagada en un
dels més pintorescos recóns de la alta montanya.

Apareix el carter rural y entrega dugas cartas al
Mingo, el masover.

—Teníu: de Barcelona. Me sembla que l' una es
del amo.

—¿Y l' altra?

—No ho sé: no puch conéixer la lletra.

En Mingo 's queda sol y ab ayre pensatiu se mira
'l sobre de las dugas cartas.

—Sí: aquesta es del amo... Deu dirme que aviat
pujarán. Pero ¿y aquesta altra?

La curiositat pot en ell més que 'l respecte. Deixa
per després la carta del amo y obrint primer l' al-
tra, 's posa á llegir.

«Amich Domingo: El qui us dirigeix la present es
l' Albert, el criat de la casa...»

—¡Ah! L' Albert... un bon xicot. ¿Qué deurá vol-
guer?—

«Sé que 'ls senyors pensan marxar un día d'

aquests per venir á passar l'estú al mas, y us escrich perquè us poseu en guardia. ¿Sabeu el senyoret, el mimat Pablito? Desde 'l darrer estú fins ara, el que avans era una verdadera criatura, tan mal criat com volgueu, pero criatura per tots conceptes, s'ha convertit en un jove de lo més depravat que podeu imaginarvos. Tronera, atrevit, sense respecte á res ni á ningú, la persecució de las noyas innocents es la seva especialitat preferida. Tres ninyeres han sigut despatxadas en poch mesos per culpa d'ell, y puch assegurarvos que cap de las pobretas ha sortit de casa de la mateixa manera que hi havia entrat.

«Crech que vos, segóms m'heu referit las varias vegadas qu'heu vingut á ciutat, teniu una filla de setze anys, fresca com un lliri y rossa com las espigas qu'en els vostres camps se crían. No us dich res més. Guardenvos d'en Pablito y vigileu á la noya.»

—¡Bé, molt bé!—murmura el Mingo, ficantse lentament la carta á la butxaca y obrint la que suposa qu'es del senyor.—No desperdiciaré l'avis del carabiner. Veyám ara lo que diu el pare del contrabandista.

«Domingo: El dimecres marxém; vol dir que á l'hora de dinar ens tindreu al mas. Venim ab moltas ganas de menjar fruyta, que aquest any á Barcelona es escassa, dolenta y cara. Arregleu un quarto especial per en Pablito, que ja s'ha fet un home, y no es de rahó qu'estigui, com els anys anteriors, aposentat de qualsevol manera. Saldeu á la dona y á la María y no us olvideu de tenirho tot á punt.»

Acabada la lectura de la segona carta, el Mingo's queda un rato pensatiu...

—«Tenfubo tot á punt»... ¡Vaya si li tindrè!... Més á punt de lo que 'l papá s'imagina y de lo que 'l fill deuria volguer... «Venim ab moltas ganas de menjar fruyta...» Entre la carta del Albert y la manifestació del senyor, ben tonto sería jo si no prenguéms immediatament las degudas providencias —

II

Mitj' hora després el bon masover enrahona ab la seva dona.

—¿Sabs qué pensava? Que podríam enviar á la noya á passar una temporada ab mon germá.

—¡Y ara! ¿Per qué? ¡Allá á la ratlla del Aragó, á més de quaranta horas lluny d'aquí! ¿Qué hi ha de fer allí la noya?

—Menjar, beure, respirar ayres purs... Lo mateix que fá al costat nostre.

—Pero, tréurela de casa, justament ara que dius que venen els senyors!... ¿Qué pensarán?—

En Mingo's mossega 'ls llabis, fins arribar á ensangrentarse'ls.

—No sé lo que pensarán, ni tinch intenció de preguntals'hi. Pero, sigui lo que sigui, lo qu'

ells hajin de pensar, creume, no 't torbis y digas á la María que s'arregli la robeta. Demá marxará.—

La muller el coneix prou. Quan el Mingo diu: *Demá marxará*, de la manera que acaba de dirho, es inútil enrahonar més. Acota 'l cap, se 'n puja á dalt y comensa á treure de la caixa la roba de la puzilla.

III

Efectivament, el dimecres á quarts d'una, arriba á la masía, com en la seva carta havia anunciat, la familia del amo.

El senyor es l'home de sempre: un burgés pesat, bonatxó, incapás de veure un carro quatre pams més enllá del seu nas. La mestressa, una dona de sa casa que no té altres ideals que cuydar á n'en Pablito, alabar á n'en Pablito y barallarse ab tots els que s'atreveixin á dir mal de 'n Pablito.

Després de descansar un moment á la sombra del emparat que cubreix l'entrada, el senyor, empuyant, com diu ell rihent, las riendas de la masía, comensa á interrogar al masover.

—¿Cóm marxa aixó, Mingo?

—Tatlot, tatlera. S'hi ha fet lo que s'hi ha sapigut.

—Ja sabeu que tenim ganas de menjar molta fruyta. ¿N'heu salvat gayre?

—La principal, sí, senyor.

—¡Ajá, aixó es lo que convé!

Ningú s'ha fixat en el tó ferm y victoriós ab que el Mingo ha pronunciat la paraula *principal*.

Ningú: ni sisquera en Pablito, que ab sos desvergonyits ulls de fura explora silenciosament el te-

ENTRETENIMENTS DEL SOL

Fent la Terra al ast.

ASPIRANTS A CANDIDATS

—Si vol un home digne
y altruista hasta allí,
pensi ab mí, don Eussebil...
—¡Y en mí!

—¡Y en mí!
—¡Y en mí!

reno buscant á la María, aquella nena de setze anys, fresca com un liri y rossa com las espigas, que va marxar el dilluns y que no ha de tornar al mas fins que 'ls senyors ne siguin fora.

A. MARCH

un concell, y, s' ha acabat:
quan deixi 'l seu balcó obert
que tingui 'l llum apagat.

L' HEREU D' HORTA

IMPREDITACIÓ

Com que fá tanta calor,
una vehina, el balcó
deixá obert de bat á bat;
lo que en sa cambra he vist jo
no es per cert cap novetat.

Com qu' es estret el carré'
y el seu balcó devant vé
del meu, així disposat,
si es que no vull veure ré
haig de tení 'l meu tancat.

Y aixó, ab la calor que fá,
no hi ha qui ho puga aguantá',
vosté ho sab millor que jo,
mes. desd' ara pot comptá'
ab la meua discreció.

¿Perqué desd' aquella nit
sembla que 'm mira ab despit
y fuig de mí ab cert rezel?
Creguí que 'm trobo encongit
devant de sos ulls de cel.

Com que son despit es cert,
li vull dar com home expert

L' INDEPENDENT

L' aparició del diari *L' Independent* va produhir una estrabada sensacional en els anys del periodisme. La veritat es que, per una pesseta al mes, no 's comprenia que 's pogués donar tot lo que donava 'l nou colega. El periódich desplegat, podia servir de cobrellit, y encare haurías sobrat paper; publicava grabats, tricromías, amplia informació telegráfica, cablegráfica, telefónica y fototípica, y contava ab un cos de redacció numerós y escullidíssim, ab una col·laboració triada y abundant, etc. Tot aixó, en lo que 's refereix al periódich en sí, ara afegeixin els regalos ab que obsequiavan als suscriptors: Al que se suscribia per un any li paravan un pis de matrimoni, si era casat, ó li buscavan una pubilla rica, si era solter. Al que s' abonava únicament per un mes li feyan el retrato al bromuró de cánfora, de tamany natural, y, al passarli á cobrar el recibo, li regalavan unas botinas, si era á l' hivern, ó un barret de palla, si s' esqueya en l' istiu.

Els demés empresaris de l' opinió pública 's donavan á tots els dimonis, perque las baixas els hi plovián copiosament, ab lo qual veyan venir la seva derrumbossis.

En vista de l' éxit espatarrant obtingut per *L' Independent*, el seu propietari, D. Cándido Bonafé, no se 'n

LA CORRIDA NOCTURNA

El gran president Buxó,
exhibint el seu salero.

sabía avenir de que 'ls demés periódichs no ho haguesin fet avans qu' ell. Perque D. Cándido era un home que acreditava 'l seu nom y apellido, encare que á algú li semblí tot lo contrari. Sí, senyors. Ell s' havia fet el següent raciocini: «¿De quina manera pot conquistarse un públich, avuy tan repartit en l' immens número de periódichs que 's publican? Donchs, molt senzill: donant duros á quatre pessetas.» Y tal dit, tal fet. Publicá *L' Independent* en la forma ja indicada.

Y, com D. Cándido, igual que 'l tocayo de 'n Voltaire, tenia la «manía de racionar», va dirse després d' haver assegurat la vida del periódich:—Ja tinch el públich meu; l' he conquistat á costa de regalos, pero aquesta conquesta no 'm satisfá prou; puch dirme que l' he conquistat *materialment*, ara es precis ferme'l meu... *moralment*.

Y l' home estava cregut que aquesta conquesta era tan fácil com la primera.—No 's publica un sol diari—'s deya ell—que sigui la fidel reproducció de l' opinió pública. Tot s' enmotlla y 's tergiversa en profit d' una persona, d' una entitat ó d' un partit polítich, religiós ó artístich, *La verdadera veritat* no 's diu may. El *chantage*, no diré que sigui una cosa corrent, característica... perque l' ocasió d' exercirlo no 's presenta cada día; en totes las campanyas sorolloses no 's té en compte altre ff que l' augment del tiratje ó alcansar un profit personal, etc., etc. Donchs bé—s' anava dihent,—el periódich que 's despregui de totes las convencions socials, políticas, religiosas, artísticas y de vehinat, y que no tingui altre ideal que 'l de reflectir la veritat pura en las sevas columnas, ¿quin dup'e hi ha que 'l públich l' ha d' acullir ab verdader entusiasme?

Fetas aquestas reflexions, se dirigeix á la redacció. Orida al Director y als redactors y els hi exposa 'l plan de conducta que havia de seguir el periódich, d' aquell día mateix en avant. Y ab l' entusiasme que caracteri sava á D. Cándido, repetía en veu alta, devant del personal que havia de secundar aquella sanitosa corrent de moralitat absoluta:

—¡La Veritat! Res més que la Veritat ha de brollar de vosaltres plomas. No us exigeixo res més. Aquell que de vosaltres per un trist *pase* regali 'l bombo més petit á una empresa teatral, ó que favoreixi, ab miras interessadas, á qualsevulga, desde ara, pot darse per despedit. Que ningú mortifiqui á un altre pe 'l gust de mortificar, ni alabi res que sols siga digne de censura. Hem d' anar á la conquesta de la Veritat.

Tant el Director com els redactors van quedarse in-mòvils d' estupefacció. Van tenir que passar alguns minuts pera referse y contestar á lo que acabava de dirlos el propietari del periódich.

—Com vosté conegui—va dir el Director, per ff—, però anem á la bancarrota, á pesar de totes las ventajetes que ofereix *L' Independent* als seus numerosos suscriptors.

—No ho crech—va fer D. Cándido.—Y, además, l' obrar aixís es una necessitat imperiosa de la meva conciencia.

—Está bé,—digué resoltament el Director.—Comensarém avuy. Per de prompte, deixarém de publicar las dugas esquelas que tenim compostas: una, de mitja plana, y d' un quart de plana, l' altra. Total: vuitanta duros menos. Perque... ¿creu vosté que, en conciencia, podem publicar aquests anuncis fúnebres, fills d' unas creencias que no tenim, ó de la vanitat estúpida que 'ls perpetúa? Siga en el primer cas, siga en el segón, nosaltres no devém publicar esquelas mortuorias.

El Director:—Ni més ni menos. Veig que fla prim, y aixó m' alegra molt, donchs proba que s' ha fet cárrech dels meus desitjos. Avant sempre ab la Veritat!

El mateix día, además de suprimir las esquelas de morts, va comensarse una campanya de las més serias: contra la sofisticació dels aliments. Els primers de desflar varen ser els taberners. Se sabía positivament qu'

LA CORRIDA NOCTURNA

Graciosa equivocació
d' un pobre banderillero.

LAS BATALLAS DEL PARALELO

Quadros que al Paralelo
ab freqüencia veurás,
per fas ó per nefas,
per nefas ó per fas.

en tal taberna y tal altre 's venía vi que no era vi, sino aigua y fuixina. Al cap-de-vall del *suelto*, que no era curt ni cobart, hi havia la nota amenassadora de que seguiria la campanya ab la mateixa energia, y senyalarían els establiments que visquessin de traficas tan reprobables.

Pocas horas després d' haver sortit el diari al carrer, plovián mil y pico de baixas en l' administració de *L' Independent*.

En l' edició següent (diumenge á la nit), en lloch de publicar l' acostumada revista de toros, qu' era molt lleugera, per ser d' una autoritat taurómaca, publicava un article *furibundo* contra la festa nacional, tractant d' embrutits als toreros y de barbre al públich que l' aplaudía. El diumenge següent, la venta pública va baixar de dos mil números.

Mentres tant, la campanya contra 'ls aliments sofisticats continuava ab la mateixa tenacitat, posant un día á la vergonya pública als forners que donavan pa ab més guix que farina, als vaquers que despatxavan aigua bruta de midó en lloch de donar llet de cabra y de montanya, als carnicers que venían burro nafrat, per bou sanítós, als confiters que gastavan sacarina per sucre, etc., etc., y aixís, d' «aquesta conformitat» anavan desfílant per las planas de *L' Independent* tota la pandilla de gent de bé que estafa en la mesura, que pesa malament, que escursa 'l metro, en ff, tots els que viuen honradament d' estafar al próxim.

¡Calculin las baixas que 's rebrián en l' administració de *L' Independent*!

L' únich que no tenia necessitat de calcularho, donchs que ho sabia massa del cert, era D. Cándido Bonafé, que s' estava arruinant á marxes dobles.

—Ja ho deu veure, don Cándido—va dirli un día 'l Director.—Ja deu tocar els resultats de la campanya moralisadora que vosté havia somniat...

Don Cándido, entrístit davant de la realitat brutal dels fets, no va fer més que contestar ab un lleugeríssim moviment de cap.

Va reflexionar «de nou» y, encare que no 's va convencer del tot que 'l fracás se degué á la defensa de la Veritat, va canviar de táctica: escursó els regalos y, com á compensació, va deixar en sech totes las campanyas compensadas... y el diari va referse.

Peró, ara, quan un amic, dels íntims, li parla del periódich, respón invariablement:

—Marxa bé, però ja no hauría de dirse *L' Independent*, sino *L' Arcabot*.

Decididament, D. Cándido Bonafé era un home exagerat.

ROSSENDO PONS

LLIBRES

EL MAYORAZGO DE LABRAZ por Pío BAROJA.—L' autor de aquesta obra enclosa en la *Biblioteca de Novelistas del siglo XX* ens era conegut per sas narracions, la major part de las quals tenían per escenari la comarca cantábrica, y de aquesta comarca l' ambient seriós, el color obscuro, y la propensió á lo trist y á lo lúgubre.

Ab el mateix pinzell y valentse de la mateixa paleta ha trassat *El mayorazgo de Labraz*, un quadro mes ample que alguns dels que d' ell havíam vist fins ara, pero al igual que aquests de un caràcter desolat, com els pobles ruinosos y las antigüas familias que s' extingeixen, per impossibilitat de adaptació á la vida moderna! Precisement aixó es lo que pinta, y aixó es lo que descriu, en una serie d' escenas de una gran intensitat d' efecte, rematadas ab una perípecia que recorda la manera especial del gran novelista Gorki; pero de un Gorki qu' en lloch de rus signés éuskar.

Semblan descubrirse en aquesta novela inclinacions al simbolisme. Lo que no té per desgracia es solidés de construcció, equilibri, plenitud de visió de lo imaginat. Hi sobran las divagacions y las incertituts, fillas tal volta de la improvisació.

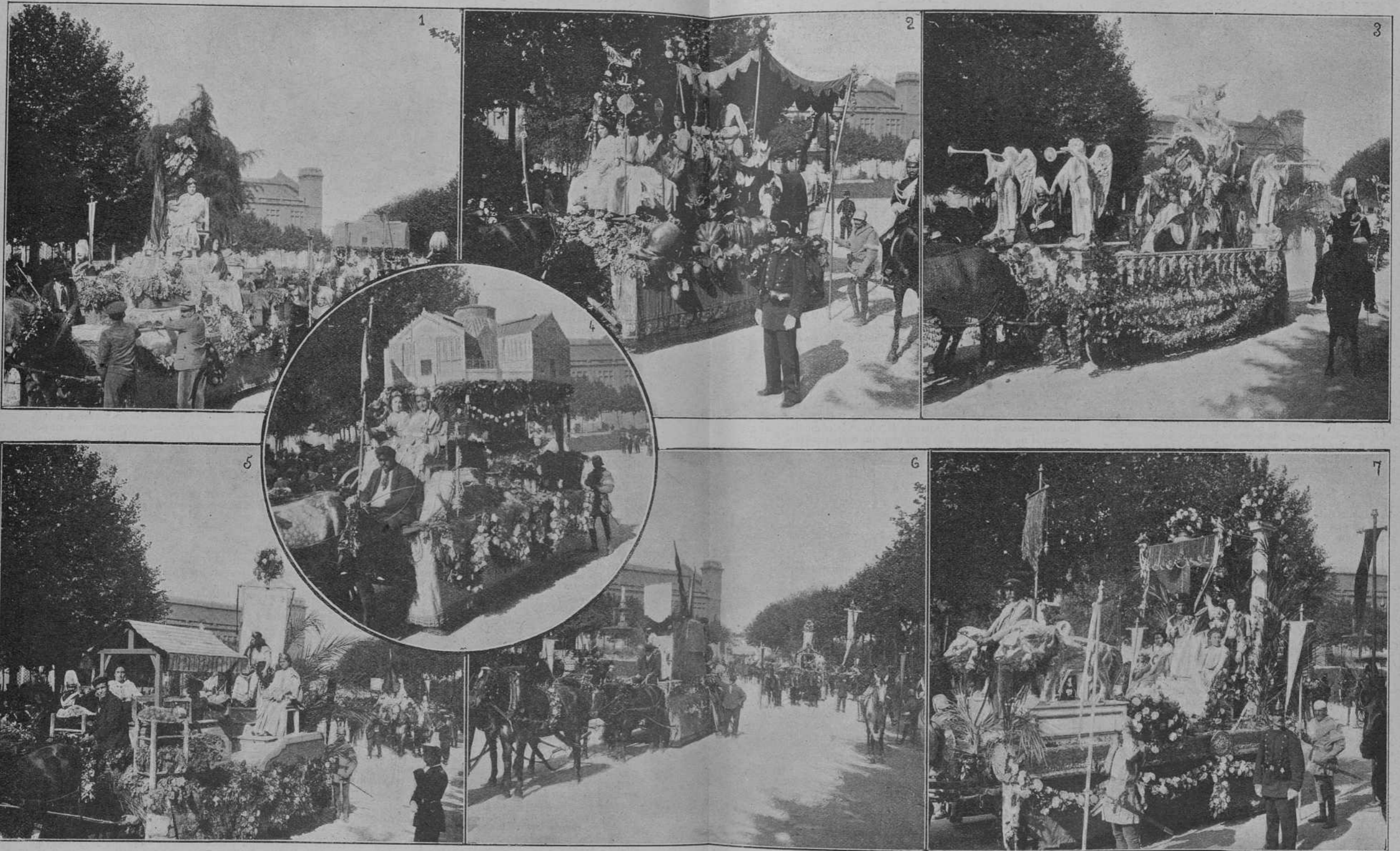
No obstant Pío Baroja es sempre un escriptor serió y vigorós, que posseheix un estil propi, ab el qual logra donar color y relleu al pensament.

Podrá no convencer el conjunt de la seva novela, pero en ella s' hi llegeixen páginas molt hermosas que semblan quadros de Zurbarán y altres antichs mestres de la vella y admirada escola espanyola.

ASOCIACIÓN DE ARQUITECTOS DE CATALUÑA.—ANUARIO PARA 1903.—Sols elogis mereix la publicació de aquesta obra que coloca en un lloch molt alt l' esperit corporatiu, la ciencia y 'l bon gust de l' Associació de Arquitectes, á la qual tant y tant deu el renaixement artístich de la nostra ciutat. Conté l' anuari en primer lloch una serie de monografias interessantíssimas entre las quals s' hi contan las següents: *Concurso de edificios urbanos, La nueva Aduana de Barcelona, Monumento á Rius y Taulet, El Parque Güell*, memoria descriptiva por D. Salvador Sellés; *El claustro del Monasterio de San Pedro de las Puellas*, memoria descriptiva por D. Ubaldo Iranzo; *El Real Monasterio de las Huelgas de Burgos*, fragmentos de un libro inédito por D. Juan Agapito y Revilla; *Roma*, impresiones de viaje por D. Buenaventura Bassegoda; *Exposición del Arte antiguo*, impresiones por D. Buenaventura Pollés; *Enlace de la zona de Ensanche con los pueblos agregados*; etc., etc.

Publica además una secció legislativa completa corres-

LA CABALGATA DELS MERCATS

1. Mercat de la Llibertat, de Gracia.—2. Mercat de la Boqueria, (*Primer premi.*)—3. Mercat de la Concepció.—4. Mercat de Sant Antoni, (*Tercer premi.*)—5. Mercat de la Revolució, de Gracia.—6. Mercat de Sans, (*Segón premi.*)—7. Carro del «Foment festival barceloní.»

LA REYNA DELS MERCATS

CARME MORAGAS Y OBIOLS
Carnicera de la Boqueria.

ponent als anys 1901 y 1902; llistas d'arquitectos, mestres d'obras y contractistas de Barcelona y la general de tots els arquitectos espanyols; una nota necrológica dels principals professors en l'art de construir morts últimament; els quadros de preus aplicables á las construccions de Barcelona; la classificació dels carrers del antic terme municipal de Barcelona y pobles agregats; la tarifa de drets que devengan els permisos pera edificacions y obras de totes menas y l'aranzel de Cementiris. —Tanca 'l volum una copiosa colecció de anuncis de caràcter artístich. —La major part dels treballs tècnichs y descriptius están ilustrats ab preciosos grabats y planos.

En una paraula: l' *Anuari*, apart del seu mérit intrínsech es una verdadera preciositat tipográfica.

RATA SABIA

ROMEA—COMPANYIA ZACCONI.

La curta serie de funcions de despedida donadas per l' eminent artista italiá s' han vist favorescudas pel modest públich de aquest teatro que ha sapigut gaudirse'n y ha demostrat en cada una d' ellas s' entusiasta admiració en forma de aplausos y mes que aixó en una contínua tensió emocional que si no s' exteriorisa ab tan soroll en cambi persevera ab més intensitat.

Tant l' admirable Zacconi com els seus companys han vessat en las obras darrerament interpretadas tot el talent de que no escassejan y una voluntat artística que deurían imitar els nostres cómichs y mes que ningú els de casa.

Dilluns á la tarde varen despedirse de Barcelona ab la promesa de que tornarán á visitarnos molt aviat.

Las mateixas ganas de que tal bellesa sigui vritat, fan dubtarnos de las carinyosas paraulas del gran Zacconi. Realment, nosaltres, al seu puesto, després de haver vist el comportament dels senyors de diners que s' allunyan

d' ell y acaparan l' abono de la Guerrero, avans de torná 'ns hi pensaríam una mica

TÍVOLI

Van desfllant algunas de las produccions mes aplaudidas del repertori, entre ellas, *D. Lucas del Cigarval*, l' obra més fresca y més inspirada del Amadeo Vives, qu' un no 's cansa may de sentir sobre tot ben interpretada.

Mentres tant s' están fent els deguts preparatius pera l' estreno de *La devocion de la Cruz*, ópera, quals primicias ofereix als barceloníns, el mestre Morera, son autor.

NOVEDATS

Una fluxió va privar de apareixer en escena, durant una porció de días á l' insigne Mariani.

L' última obra que li vegerem representar fou *I giorni piu lieti*, de Antona-Traversa. L' assumpto se reduheix á pintar una serie d' incidents dels que solen ocorre en els días immediats á la celebració de una boda. Pero tot s' acaba bé pels personatjes de la farsa, encare que no tant pels espectadors, refractaris á interessarse poch ni molt per totes aquellas renyinas de un caràcter massa doméstich, massa casolá.

Y sort de la execució, que sigui esmerada, com la de totes las obras que posa en escena aquesta notable companyia.

La comedia *Goldoni e le sue sedice commedie nuove* de 'n Ferrari, l' havíam vista anys enrera, representada per en Novelli. L' ha posada en Paladini, y tant ell com els seus companys s' hi han lluhit de debó.

L' obra es de caràcter epissódich. Pinta al viu las angunias que hagué de sufrir y 'ls contratemps que hagué de passar el célebre reformador del teatro italiá. Ell mateix las conté en sas memorias, de manera qu' en Ferrari no tingué mes treball que condensarlas, apropiantlas á las exigencias de la escena.

Las envejas dels autors, l' esperit rutinari dels espectadors, las rivalitats dels comedians, las tacanyerías dels empresaris, tot aixó apareix al viu en la comedia, la qual si no produheix una gran emoció, desperta sempre l' interés y la curiositat.

El públich va escoltarla ab gust, saludant ab els seus aplausos las situacions culminants.

CATALUNYA

Arlequin rey es obra de un autor de veritable talent. Lothar, escriptor húngaro, gosa, en efecte, de fama merecudada dintre del moviment teatral modern, deventla en gran part á l' obra aquesta, qu' ell ha calificat de mascarada.

Un assumpto inverossímil que sembla una rondalla tant pel seu caràcter, com pel personatjes que hi intervenen, li serveix á maravella pera descapdellar una sátira sangrenta, contra la institució real hereditaria. Per efecte de una aventura inesperada, Polichinela arriba á ser rey, y després de apurar totes las perfidias inherents al alt cárrech que ocupa, se cansa de fer una comedia qu' en lo mes íntim de la seva conciencia no l' arriba á satisfacer, y torna gustós á sa primitiva condició de cómic, d' histrió, de bufón, pera llansar á mansalva sas invectivas y sos sarcasmes contra una cort corrompuda y ridícula.

Lo mes notable de aquesta creació qu' en certs moments recorda á Shakespeare y en altres á Víctor Hugo, es la seva mateixa inverossimilitut, el seu convencionalisme, que 's fan admetre sense inconvenient, gracias á la sólida construcció y al magnífich desenvollop del assumpto, com també á la viva y á l' intenció de la sátira. L' autor se complau jugant ab aquestas dificultats fonamentals y guanya sempre la partida.

Y aixó que l' arreglo castellá ha sigut objecte, segons sembla, de un considerable esmotxament. Frases y conceptes de verdadera transcendencia han sigut suprimits, en aquest país ahont encare hi ha qui s' empenya en tributar á las institucions monárquicas certs respectes tan convencionals com hipócritas.

Arlequin rey ha sigut posat ab verdadera magnificencia per lo que atany á decoracions y trajos. Per lo que respecta á la interpretació, hauría guanyat molt, si hagués resultat una mica mes humana, mes pastosa y flexible, es á dir no tan encarcarada.

Es un defecte propi dels nostres comedians el de recordarse massa de que fan comedia, quan lo que haurían de procurar fora viure ab intensitat els personatjes que interpretan, mal siguin reys, prínceps, cortesáns y altres varóns d' elevada alcurnia, tots els quals son homes com els altres.

Dimars s' efectuá la primera representació de la comedia *Aire de fuera*, primera producció de un autor novell, D. Manuel Linares Rivas Astray.

Ab ella s' insinúa comediógrafo de no escasas facultats, que mes qu' en la concepció de l' obra, algun tant destriada, se revelan en la seva forma y en la pintura de algun personatge.

Aquell cosinet tronera de l' aristocracia, ab sos punts y ribets de cfnich xistós, es una figura molt ben dibuixada y admirablement sostinguda. En aquest concepte, fins essent secundaria dintre de l' acció, á causa del seu relleu, se coloca en els primers termes del quadro.

L' acte primer, franch, mogut y desenvolupat ab trassa singular, promet moltíssim; pero en els dos successius, quan el drama s' imposa, l' obra decau, per falta d' originalitat y en bona part també de concentració dramática.

Pero de totes maneres, s' ha de apuntar un mérit al Sr. Linares Rivas y es el de dialogar ab facilitat y ab naturalitat, fugint de las frases buidas y de tota quincalla retórica, aixís com també de las imatjes y de las frases sentenciosas, á que acostuman á mostrarse massa propensos els autors castellans.

El día que trobi un assumpto verdaderament dramático que allunyi tot recort de imitació, podrà fer valer el Sr. Linares, las excelents qualitats de forma que l' adornan.

En l'execució sobresortiren la Sra. Guerrero, especialment en las escenas en que apareix aclaparada baix el pes de la culpa, y 'ls dos germans Díaz de Mendoza, encarregat en Fernando de un paper molt dramático, y l'

altre de un de cómich, de aquells, que, com se sol dir, ells mateixos se portan l' oli.

ORFEÓ CATALÁ

El concert popular donat diumenje en el *Teatro Onofri* resultá un éxit colossal, demostrant que 'ls nostres obrers saben assaborir la música escullida y ben cantada, regalantse ab els seus primors.

El teatro estava plé á vessar, y la major part de las pessas hageren de repetir-se.

Naturalment, no hi hagué *Segadors*, ni eran possibles en aquella atmósfera. ¡En cambi, quín deliri, si l' Orfeo catalá, posantse en consonancia ab els sentiments de la immensa majoría del popular concurs, hagués entonat *La Marsellesa* del immortal Clavé!

N. N. N.

ELS DOS ANGELS ⁽¹⁾

Moltas nits fent un xich d' espieta
passo un rato bastant deliciós
contemplant l' Angelet y Angeleta
per una esclètxeta
festejant tots dos.

Mentres tenen algú que 'ls vigila
s' entretenen parlant del cel gris,
de vestí y pentinat qu' ara estila
y en fí, d' una pila
de cosas aixís.

Tant bon punt la mamá s' endormisca
prompte 'l quadro ja 's veu canbiat,
l' Angelet desseguida rellicca
y ab ella s' arrisca
quedar ben juntat.

De moment sa conversa ja para
no se sent ni 'l mes mínim murmull,
y al tancar sas parpellas la mare
llavoras encare
ells obran mes l' ull.

Que alló duri per sempre demano
perque 'm quedo molt rato extasiat
contemplant com ells dos *mano á mano*
tocan el piano
pro sense teclat.

Fins el llum que la sala ilumina

(1) Pera cantarse ab la música de la popular cansó «Canto de amor.»

A LA TAULA DE LA REYNA

—¿Voldrà Sa Magestat ferme la mercé de pesarme una tersa de llonzas de la mitjana?...

LA CLAUSURA DELS «QUATRE GATS»

—Ja qu' en Pere 'ns ha plantat,
com qui diu sense avisarnos

¿no hi haura un' ànima bona
que vulgui vení á ampararnos?

d' abaixarse te ja la costum
perque al veure'ls ben clar s' endavina
qu' es que está que trina
d' haver de fer llum.

Lo que 'ls passa no sé á n' ell y á n' ella
pro en tan crítichs moments com aquell
se 'ls hi torna la cara vermella
com una rosella
tant d' ella com d' ell.

He pensat mes d' alguna vegada
qu' altra cosa per mí no pot sé
qu' en aquella ocasió desitjada
si la mare bada
la filla també.

Al poch rato (que ja están alerta)
tornan sempre d' avans á iguals punts
y aixís tenen confiança completa
puig quan se desperta
no 'ls troba may junts.

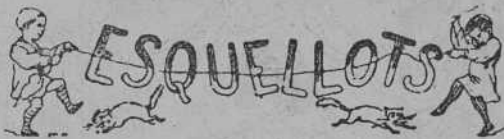
Lo mes bó es que la vella quan parla
del perill que ab las noyas hi ha
diu que 'ls pares que vulguin guardarla
deuben vigilarla
tal com ella fa.

Satisfeta ho pregona ab veu forta
mes jo penso quan parla d' aixó
que á pesar de que á mí res m' importa
darrera la porta
vigilo mes jo.

Al jovent que així 'l temps aprofiti
festejant com aquests angelets
vull donarli un consell perque eviti
que ningú acredití
sabé 'ls seus secrets.

Quan Cupido vos toqui ab sas fletxas
y en sos brassos ja vos entreguen,
vigileu bé qu' en lloch hi hagi bretxas,
tapant las escletxas
de per tot arreu.

MARTÍ REVOLTÓS

Aquell ordre que hi havia en els ómnibus y tran-
vias; aquell cuidado en no empényers y prempsar-
se; aquell mirament de que no hi pujessin més pas-
sajers que 'ls permesos per las ordenansas, tot se
'n ha anat al boivant.

A vosté li participo, Sr. Boladeres, per si acás ho
ignorava.

Escolti: ¿no podria demanar al seu antecessor,
que un parell ó tres de días cada mes li fes l' obse-
qui d' encarregar-se de la vara, per arreglar aquest
desgabell?

Després de lo qual ja 'l deixariam que se 'n tor-
nés á casa seva, ab la tranquilítat del home que ha
fet alguna cosa de profit.

Dilluns varen ser inauguradas dos novas salas en
els Museus municipals.

Una en el Palau de Bellas Arts, dedicada al que
fou nostre company Joseph Lluís Pellicer. Bé 's

mereix aquest tribut un artista de un mérit tan extraordinari y que tant havia contribuït á la cultura de Barcelona.

Hi ha en la sala alguns recorts del mestre, tots valiosos; pero si hi hagués de figurar sols la quinta part dels treballs que produí, per apinyats que 'ls hi possessin, no hi cabrían. La sala resultaria estreta.

En el Palau Real s'ha inaugurat la Sala Verdguer.

En aquell edifici que 'ls megalómanos de l'Exposició universal del 88, tractaren de dedicar á las institucions, hi faltava la consagració, y avuy ja la té, y podrà continuar dihentse'n Palau Real, desde 'l punt que s'hi albergan algunas recordansas y memorias del que fou rey de la poesia.

Hi figuran, entre altrás cosas, las coronas que adornaren el seu féretre.

S'hi troba á faltar, en cambi, una palma, símbol del martiri.

Una palma qu' estaria en regla, sortint de dintre de una mitra cap per avall, colocada á tall de jerro.

Va venir un francès, Mr. Moreau, á fer algunas experiencias d' extinció d' incendis ab l' aparato Mahieux, que doná magnífichs resultats.

Alguns días després, un catalá, 'l Sr. Biosca, repetia unas experiencias semblants, ab un altre aparato de la seva invenció y ab resultats no menos satisfactoris.

Lo que ni l' un ni l' altre pogueren apagar foren els raigs ardorosos del sol, cayent com plom derre-

VAGUISTAS QUE 'S PASSEJAN

—¿Dos esquirols á casa?... Está bé, senyora: ja la tindrem presenta.

tit, sobre 'ls curiosos que contemplaren els experiments.

Sort que aquests duraren poch temps, havent sigut ocasió de dir:—Apaga y vámonos.

Un episodi de las *huelgas* de aquests días.

Numerosos obrers se trobavan dintre de una taberna menjant y bevent els uns, conversant els altres.

Tot d' un plegat fa irrupció dintre del local un escamot de matalassers del desordre públich, y vinga descarregar arreu y sense miraments, un xafech de garrotadas.

Y ara falta saber que la taberna invadida 's titula *La Tranquilidad*, segons aixís ho proclama un rétol colocat sobre 'l portal.

Es alló que deya no recordo qui: *tranquilitat ve de tranca*.

La Perdiu acull en sas columnas el rumor de que la Mariani está practicant estudis, pera debutar de aquí dos ó tres mesos com á actriu castellana interpretant un drama de 'n Galdós.

Y afegeix l' indicat periódich:

«Sense que responguém de la veracitat del fet, n' acullim el rumor á títul de informació, *desitjant que 's converteixin en realitat els propòsits de la eminent actriu.*»

—¿Es possible que *La Perdiu*, enemiga implacable dels moros de Ponent, arribi á desitjar que una eminenca de l' escena, nascuda en la bella Italia, dediqui 'l seu talent á gargarisar aquelles jotas y á palissotar el ceceo, característichs del idioma del tirá?

BROMA PESADA

—¿Creurfas, prenda, que aquesta nit t' hi somiat una llarga estona?

—¿Y qué?

—Somiaua que venías de Bilbao, ab aquell tren que va descarrillar á Cenicero.

No ho podem creure encare que 'ns ho jurin.

A no ser que *La Perdiu*, com auell qu' es, haja mudat.

En aquests días de grans calorassas, un s' admira del esperit compassiu de aquell fabricant de farinas, que no va permetre als seus treballadors que obrissin cap finestra.

—A casa meva mano jo, y faig lo que 'm dona la real gana —'ls va dir als que anaren á trobarlo.

Y acabá afirmant que perque no 'ls vingués may la tentació de obrirne cap, manaría clavarlas pel fuster.

Un fabricant de aquestas condicions per forza ha de pertányer al gremi respectable de la gent de bé. Té la compassió, no en el cor, sino en el fetje.

Y además ha de estar dotat de un sentiment religiós molt pur y sense transacció de cap mena. Vol que 's practiqui al peu de la lletra la condemna bíblica: «Guanyarás el pá ab la suor del teu front.»

No está content ab que li fassin farina: vol además que li reguin la fábrica. Casi mereix un monument.

¡Quina patxoca faría colocat al cim de la xamaneya, á manera d' estátua!

Un' ordre de l' arcaldía:

«En rahó de la calor, desde primer de juliol, els municipals han quedat dispensats de portar guants en actes de servey.»

Un Quimenas s' expansionava dihent:

—¡Bendito sea el Sr. Boladeres por haber dictado una disposición tan chusta! Porque sin guantes, al tocar la barbeta á las mifonas de servey, se diría que los dedos hi troban mucho más gust!

A pesar de haver desahuciat els perdigots al se-

nyor Bertrán de Amat, president de la Económica, ara, tot d' una, han cambiat de parer, y 's disposan á votarlo senador per aquella corporació.

—Pero, estimats companys de causa: quan vos negavau á reelegirlo, no deya ferho perque 'l senyor Bertrán de Amat es un *neula*?

—Sí, senyor, que ho deyam—me respon un d' ells—pero 'ls temps s' han posat de una tal manera, que avuy ja casi bé no 'ns alimentém de res més que de neulas... y encare pitjor, de neulas remolidas!

En Pepet Lassarte que 's troba á Reus, reivindica ab justicia la propietat de una frase que va dir el senador Sr. Dánvila, en plena sessió, emportantse'n las riallas y l' admiració dels avis de la patria.

Digué 'l Sr. Dánvila, dirigintse al govern:

«Os sucede lo que á aquel que soñando hallarse delante de un espejo, veía á Venus en él. Despertó admirado, y vió á Venus tras del cristal, pero lo que en realidad había allí era Mercurio.» (Risas).

Donchs bé en l' *Almanach* de LA ESQUELLA de aquest any havia publicat el Sr. Lassarte unas *Galvánicas*, entre las quals n' hi ha una que diu aixís, copiada á la lletra:

«Després de haver estudiat Mitología, vaig somniar que veyá á Venus al través de un mirall. La realitat, al despertar, me demostrá que, darrera del espill s' hi amagava Mercuri.»

Ya veuhen si l' afanada pot ser més evident.

¿Qué diría 'l Sr. Dánvila, si ara 'l Sr. Lassarte, li feya corre l' acta de senador?

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

LA MARXA DE LA COMISSIÓ A MADRIT

—Buen viatche, y celebraré mucho que eso de Montchuich no venga á acabar como los bigotis del senyor Fabra, es decir, en punta.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

¡Obra nova! — ¡Obra nova!

SOTA LA PARRA

PER
C. GUMA

Un tomo, Ptas. 0'50

OBRAS DEL MATEIX AUTOR

	PTAS.		PTAS.
Fruyta del temps. —Colecció de poesias formant quatre tomets titolats: <i>Fruyta amarga, Fruyta verda, Fruyta agre-dolsa</i> y <i>Fruyta madura</i> ; segona edició, il·lustrada. Cada tomet 0'50 de pesseta, tots junts.	2	La primera nit. —(<i>Impresions de un nuvi</i>).	0'50
L' amor, lo matrimoni y 'l divorci.	0'50	Lo dia que'm vaig casar. —(<i>Impresions de una nuvia</i>)	0'50
Del bressol al cementiri.	0'50	Ensenyansa superior. —Juguet còmic en un acte y en vers.	1
Buscant la felicitat.	0'50	Drapets al sol. —Escàndol humorístich, il·lustrat.	0'50
Petóns y pessichs.	0'50	Quinze dias á la lluna. —Gatada en vers, il·lustrada.	0'50
Barcelona en camisa.	0'50	Ni la teva ni la meva. —Comedia en 3 actes y en vers.	2
Lo déu del sigle.	0'50	Un viatge de nuvis. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Home ó doná?	0'50	¿Quina dona vol vosté? —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
La dona nua (<i>Moralment!</i>).	0'50	Lo primer dia. —Juguet còmic lirich, en un acte y en vers.	1
Tipos y topos (<i>Colecció de retratos</i>).	0'50	Art de festejar. —Catecisme amorós, en vers, il·lustrat per M. Moliné.	0'50
Guerra al cólera Instruccions per combatrel.	0'25	Guia del conquistador. —2. ^a part del <i>Art de festejar</i> .	0'50
Cla y catalá. Llissóns de gramática parda.	0'50	¿Colón ó Carnestoltas? —Ensarrollada còmica municipal, il·lustració de M. Moliné.	0'50
Don Quijote de Valcarca.	0'50	¡Abaix lo existent! —Disbarat còmic en un acte, en vers.	1
¡Ecce-Homo! Monólech en un acte y en vers.	0'50	Lo Marqués de Carquinyoli. —Juguet còmic en un acte.	1
Mill y un pensaments. —Colecció de màximas y sentencias.—Un tomo de unas 100 pàginas.	1	Una aventura de amor. —Il·lustrada per M. Moliné.	0'50
Lo Rosari de l' Aurora. —Album humorístich, ab caricaturas.	0'50	Pelegrins á Roma. —Viatje bufó tràgich en vers, il·lustrat.	0'50
Filomena. —Viatje de recreo al interior d' una dona.	0'50	¿Per qué no's casan los homes? —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferrán.	0'50	¿Per qué no's casan las donas? —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Sobre las donas. —Polémica entre <i>C. Gumá</i> y <i>Fantástich</i> .	0'50	Jesús Maria Joseph! —Juguet còmic en un acte y en vers.	1
Gos y gat. —Juguet còmic en un acte y en vers.	1	La salsa del amor.	0'50
Vuyts y nous. —Ab lo <i>retrato</i> del autor.	0'50	Lo mon per un forat. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Un cap-mas. —Juguet còmic en un acte y en vers.	1	¿Cóm se pesca un marit? —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
20 minuts de broma. —Un tomet que conté dos monólechs representables, titolats: <i>¡Tres micost!</i> y <i>Un cessant</i> .	0'50	De la Rambla á la manigua. —Aventuras d' un reservista, il·lustradas.	0'50
Lo pot de la confitura. —Colecció de poesias.	0'50	Blanchs y negres, ó la qüestió de Cuba, il·lustrada.	0'50
La Exposició Universal. —Humorada agre-dolsa, en vers.	0'50	Un casament á proba. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Cura de cristiá. —Juguet còmic en un acte y en vers. (En col·laboració).	1	La senyora de tothom. —Humorada en vers.	0'50
Guia còmica de la Exposició Universal. —Un tomo de unas 100 pàginas, ab un plano y varios dibuixos	1	Lo llibre de las cent veritats. —Edició il·lustrada.	0'50
L' amor es cego. —Juguet còmic en un acte y en vers.	1	El pecat de Eva. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Cansóns de la flamarada. —Un tomo de 128 pàginas.	1	Agencia de matrimonis. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50
Una casa de dispesas. —Juguet còmic en un acte y en vers.	1	Entre faldillas y pantalóns. —Humorada en vers, il·lustrada.	0'50

GUIA DEL LABRADOR

Edición especial destinada á la clase agrícola

La felicidad del pueblo debe pedirse á la agricultura.
E. LEFFBRE

Un tomo en 8.º, Ptas. 5

DISPOSICIONES SOBRE EL CONTRATO DEL TRABAJO LAS HUELGAS

Ptas. 0'50

Higiene en el verano y de los veraneantes

POR CIRO BAYO

Ptas 2

El tocador moderno y la droguería en la mano

RAMILLETE DE 300 RECETAS

Ptas. 4

LOS SECRETOS DEL AMOR

POR

P. MANTEGAZZA

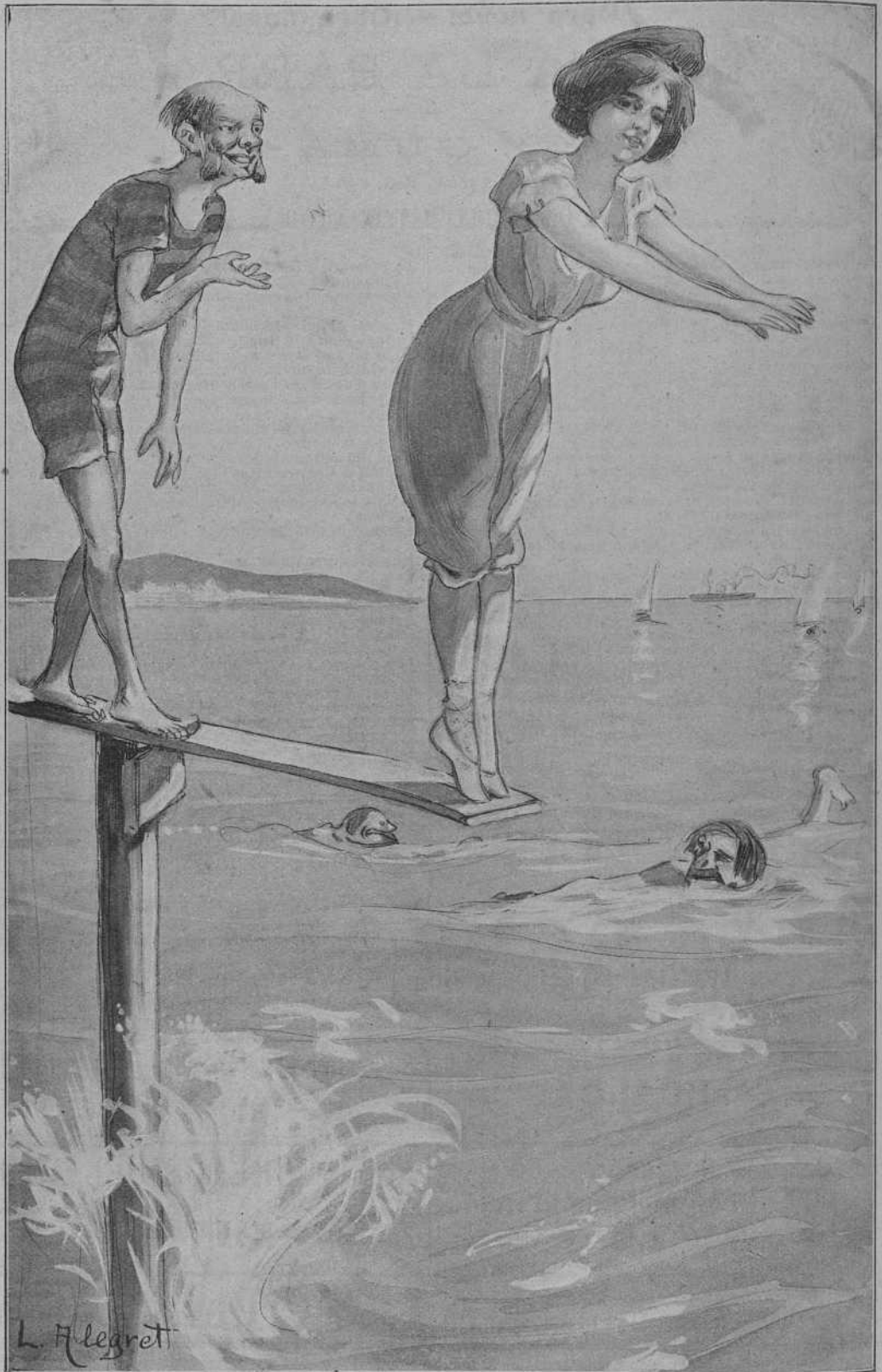
Ptas. 3

Próximamente aparecerá el tomo 87
de la **Colección Diamante**

AL SOL NOVELA CANARIA
POR ANGEL GUERRA

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franquéig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet además un ral pera certifiat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

A LA UNA, A LAS DUGAS...

—¿Vol que li dongui una empenta?
—Gracias: per aquesta classe de tamborellas no necessito colaboració.